

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเนิน
www.baannern.go.th

หลักเกณฑ์
การรับทรัพย์สินหรือ
ประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยาของ
เจ้าพนักงานของรัฐ

สำนักงาน ป.ป.ช.

กฎหมายป้องกัน การให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

การติดสินบน

การติดสินบน เป็นปัญหาการทุจริตที่พบมากในประเทศไทยส่วนหนึ่ง
เกิดขึ้นในการทุจริตระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจในการจัดซื้อจัดจ้าง
ที่ไม่มีการแข่งขันอย่างแท้จริงและกระบวนการที่ไม่โปร่งใส
มาตรการทางกฎหมาย จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่เป็นประโยชน์
ต่อภาคเอกชน เพื่อศึกษาหาความรู้ รวมทั้งเป็นแนวทางใน
การป้องกันการทุจริต

หากภาคเอกชนนั้นได้มีนิติสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเริ่มจากคำว่า **สินบน**

สินบนคืออะไร

สินบน คือ ทรัพย์สินหรือสิ่งของเพื่อตอบแทนผู้ที่ช่วยให้สำเร็จตามประสงค์
หรือทรัพย์สิน สิ่งของเพื่อจูงใจให้ผู้รับประพฤติปฏิบัติโดยมีชอบด้วยกฎหมาย
และผู้ให้ได้ประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว เช่น เงิน บ้าน รถ การพาไปท่องเที่ยว

สินบนเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม
ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศที่ทั่วโลก
ต่างให้ความสำคัญ การบังคับใช้กฎหมายเป็นส่วนหนึ่ง
ที่จะช่วยลดปัญหาสินบน เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้า
การลงทุนที่โปร่งใส และกระตุ้นเศรษฐกิจ

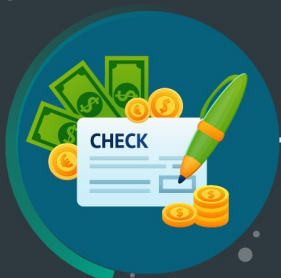
กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

แล้วทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นสินบน
มีลักษณะอย่างไร?

ลักษณะของสินบน

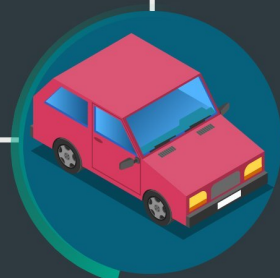
ยกตัวอย่างเช่น

ให้เงินทอง

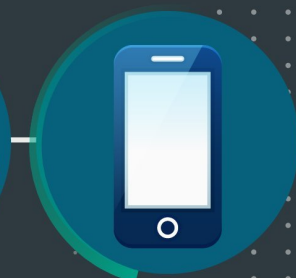
หุ้น

รถยนต์

ที่ดิน

โทรศัพท์

รวมถึงกระเช้า ของชำร่วยหรือขนมมณเฑียร อย่างหลังดูเหมือนเป็นสินน้ำใจ แต่ถ้าให้เพื่อจูงใจ
เจ้าพนักงานก็เป็นความผิดได้

: ประโยชน์อื่นใด เช่น ให้ใช้บริการต่างๆ ฟรี รับประทานอาหารฟรี ฯลฯ

: การให้ในที่นี้รวมถึงการให้สินบนผ่านตัวกลาง
เช่น ภรรยาที่จดทะเบียนสมรสและไม่จดทะเบียนสมรสญาติ
หรือเพื่อนของเจ้าหน้าที่รัฐฯ หรือนิติบุคคลที่จ้างเพื่อเป็นที่ปรึกษา
ทางธุรกิจโดยมีเจตนาเพื่อมอบให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สายด่วน ป.ป.ช. 1205 : www.NACC.GO.TH

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ รวมถึงนิติบุคคลด้วย ตลอดจน พ่อค้าแม่ค้า
กิจการรายย่อย หากในการดำเนินธุรกิจของตนต้องไปเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“ ต้องไม่กระทำการอันเป็นความผิดฐานให้สินบน
ต้องดำเนินตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ”

ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจระบบราชการ ให้เกิดบรรยากาศที่ดี
ในการประสานงานติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

ตัวอย่างการกระทำความผิดฐานให้สินบน

กิจการรายย่อย

พ่อค้า / แม่ค้า

จ่ายสินบน

เจ้าพนักงานมีหน้าที่
ที่มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดไว้

เพื่อจงใจให้ทำ ไม่ให้ทำ หรือประวิงการกระทำความผิดกฎหมาย

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

กรณีศึกษา ตัวอย่างของการกระทำความผิด
และที่ไม่เป็นความผิดฐานให้สินบน

ตัวอย่างการกระทำความผิดฐานให้สินบน

เมื่อถูกตำรวจจับ จำเลยพูดว่า
ขอเถอะ อย่าจับฉันเลย ให้ออเงิน
ให้สองหมื่น เป็นการขอให้
ทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงาน
เพื่อจงใจไม่ให้จับกุม

เมื่อติดต่องขอให้เงิน
ถือเป็นการขอให้ทรัพย์สินแล้ว
ผิดสำเร็จทันที
แม้จะถูกซ่อนแผนจับกุมก็ตาม

แม้เจ้าพนักงานยอมจะรับเพื่อ
วางแผนจับกุม การกระทำ
ของจำเลยก็ถือเป็น
ความผิดสำเร็จแล้ว
นับแต่มีการขอให้ทรัพย์สินนั้น

ผู้จัดการบริษัทก่อสร้าง มอบเงินให้นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง
ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตให้ทำการก่อสร้างอาคาร
ในเขตเทศบาล เพื่อดึงใจให้นายกเทศมนตรีอนุมัติให้ปลูกสร้าง
อาคารได้โดยเร็ว ทั้งๆ ที่หลักฐานการขออนุญาตก่อสร้าง
ไม่เรียบร้อยอันเป็นการมิชอบด้วยหน้าที่

ตัวอย่างการกระทำความผิดฐานรับสินบน

นายประกันให้เงินตำรวจ
เพื่อช่วยติดตาม
ผู้หลบหนีหมายจับ ผู้ให้ไม่ผิด
แต่เจ้าพนักงานผู้รับผิด

ให้ค่าน้ำมันตำรวจเป็นรายเดือน
เพื่อให้เข้ามาตรวจภายใน
หมู่บ้านผู้ให้ไม่ผิด
แต่เจ้าพนักงานผู้รับผิด

ให้เงินตำรวจเพื่อจัดการจราจร
หน้าร้านอาหาร ผู้ให้ไม่ผิด
แต่เจ้าพนักงานผู้รับผิด

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

ความผิดฐานให้สินบนและความรับผิดของนิติบุคคลตามกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 176
และหลักการพื้นฐานในการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมของนิติบุคคล
ในการป้องกันการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ
และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ

ความผิดฐานให้สินบนและความรับผิดของนิติบุคคลตามกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 176

มาตรา 176 ของกฎหมาย ป.ป.ช. เรื่องความผิดฐานให้สินบนและความรับผิดของนิติบุคคล
มีวัตถุประสงค์หลักของกฎหมายเอาผิดกับ “ผู้ให้” สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ
และส่งเสริมให้นิติบุคคลมีมาตรการป้องกันสินบนที่มีประสิทธิภาพ

มาตรา 176 วรรคแรก

“ ผู้ใดให้ ขอบให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ของ
องค์การระหว่างประเทศเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ
หรือประวิงเวลาการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่...”

โทษจากการให้สินบน

- การให้สินบนผ่านตัวกลาง เช่น คู่สมรส ญาติ
หรือเพื่อนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ก็เป็นความผิดตามมาตรานี้
- โทษตามวรรคนี้ได้แก่ จำคุกไม่เกินห้าปี
หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

มาตรา 176 วรรคสอง

“ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล และกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าว ไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิด นิติบุคคลนั้น มีความผิดตามมาตรา ”

องค์ประกอบของความผิดตามมาตรา 176 จะประกอบด้วย

1. ผู้ให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล เช่น ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ

2. ผู้ให้สินบนกระทำเพื่อ “ ประโยชน์ของนิติบุคคล ”

3. นิติบุคคลไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิด

โทษสำหรับนิติบุคคลคือ “ ปรับ ” ตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้น หรือประโยชน์ที่ได้รับ

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

ตัวอย่างการวินิจฉัยความรับผิดตามมาตรา 176

ตัวอย่างที่ 1 : นิติบุคคลเป็นผู้ให้สินบน (โดยผู้แทนตามกฎหมายเป็นผู้ให้หรือมีส่วนรู้เห็น)

คณะกรรมการของบริษัท

- ไม่มีคุณสมบัติจะได้รับใบอนุญาต
- มีมติให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน

เจ้าพนักงานของรัฐในประเทศไทย

เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการออกใบอนุญาตให้แก่บริษัท

ดังนั้นกรรมการบริษัทย่อมมีความผิดตามมาตรา 176 วรรคแรก ส่วนบริษัทมีความผิดตามมาตรา 176 วรรคสอง

ตัวอย่างที่ 2 : ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล เช่น พนักงาน เป็นผู้ให้สินบน โดยนิติบุคคล
มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมในการป้องกันการให้สินบน

นาย ค. พนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง
ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย
(ซึ่งบริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม)

เจ้าพนักงานของรัฐในประเทศไทย

เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัท

นาย ค. ย่อมมีความผิดตามมาตรา 176 วรรคแรก

บริษัทอาจไม่มีความผิดตามมาตรานี้ ผู้แทนตามกฎหมายของบริษัทนั้น

หากไม่ส่วนในการสั่งการหรือรู้เห็นกับการให้สินบนดังกล่าวย่อมไม่มีความผิด

สำนักงาน ป.ป.ช.

“หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ.2563”

ตอนที่ 1

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคล
ที่ให้กับในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึงการรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี
การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ
หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

หากอยากรู้ข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดตามตอนต่อไป (ตอนที่ 2)

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช.

“หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ.2563”

ตอนที่ 2

“ญาติ”

หมายความว่า

พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดามารดาเดียวกัน
ลูก ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส
บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจ คำนวณเป็นเงินได้”

หมายความว่า

สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง
การรับบริการ การรับการฝึกอบรม
หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

หากอยากรู้ข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดตามตอนต่อไป (ตอนที่ 3)

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช.

“หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ.2563”

ตอนที่ 3

“การรับและการห้ามรับทรัพย์สิน ของเจ้าพนักงานของรัฐ”

รับได้

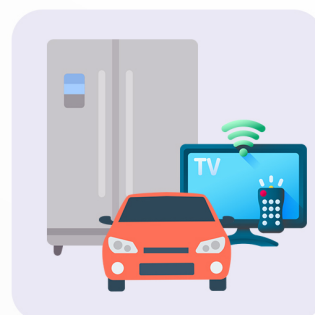

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจ
คำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดซึ่งมีโชัญชาติ
ที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับ
จากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาส
ไม่เกินสามพันบาท

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจ
คำนวณเป็นเงินได้จากการให้นั้นเป็นการให้
ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ห้ามรับ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้
นอกเหนือจากการรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นควรได้ตามกฎหมาย กฏ
หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยาที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

หากอยากรู้ข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดตามตอนต่อไป (ตอนที่ 4)

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช.

“หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ.2563”

ตอนที่ 4

สิ่งที่ต้องดำเนินการ หากมีความจำเป็นต้องรับ!!

เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้ถือว่าเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว
หากอยากรู้ข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดตามต่อไป (ตอนที่ 5)

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงาน ป.ป.ช.

“หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ.2563”

ตอนที่ 5

“หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ.2563”

นำไปใช้กับผู้ดำรงตำแหน่ง ในส่วนท้องถิ่นอย่างไรบ้าง??

“

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สิน
เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น
รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น
หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น

ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
ถอดถอน เพื่อดำเนินการต่อไป

”

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ
เป็นเงินได้ของเจ้าพนักงานของรัฐตามประกาศหลักเกณฑ์ฯ ฉบับนี้

ให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงาน
ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
Office of the National Anti-Corruption Commission

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๘

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

Organic Act on Anti-Corruption B.E. 2561 (2018)

Section 128

ทำไมต้อง ห้าม

เจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

กฎหมายกำหนดให้การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐเป็นความผิด เนื่องจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐอาจทำให้ประชาชนหรือสังคมเกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่าจะมีการใช้อำนาจหน้าที่หรือการดำเนินการใด ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นหรือไม่ ทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น แม้ว่าในความเป็นจริงเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นได้รับมาจริงโดยมิได้มีการใช้อำนาจหน้าที่หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นก็ตาม แต่การจะพิสูจน์ให้ประชาชนสิ้นสงสัยนั้นกระทำได้ยาก และอาจนำไปสู่การทุจริตในรูปแบบของการรับสินบน โดยใช้อำนาจหน้าที่หรือใช้ดุลยพินิจเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สิน

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดควรพิจารณา ดังนี้

๑ มีกฎหมายให้รับได้หรือไม่?

✓ **มี**
กฎหมายให้รับได้

👉 **สามารถ**
รับได้

๒ เป็นการรับโดยธรรมจรรยาหรือไม่?

✓ **ใช่**

✗ **ไม่ใช่**

🔒 **มีความผิด**

เป็นการรับจาก
บุพการี/ผู้สืบสันดาน/ญาติ

➡ **มีมูลค่าเหมาะสม**
ตามฐานะของผู้ให้

เป็นการรับจาก
บุคคลที่ไม่ใช่ญาติ

➡ **ไม่เกิน**
๓,๐๐๐ บาท

เป็นการรับจากการให้ทั่วไป
โดยไม่เจาะจงผู้รับ

➡ **หากเกิน ๓,๐๐๐ บาท**

➡ **มีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้**

➡ **ต้องรายงานต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน**

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเกิน ๓,๐๐๐ บาท จะต้องทำอย่างไร?

หากเจ้าพนักงานของรัฐมีการรับทรัพย์สินเกิน ๓,๐๐๐ บาท โดยมีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้เพื่อเป็นการรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี จะต้องดำเนินการ ดังนี้

๑

ต้องแจ้งรายละเอียดตามแบบฟอร์มที่กำหนดภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนแล้วแต่กรณี*

๒

ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนวินิจฉัยว่าจะให้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดนั้นหรือไม่

๓

หากมีคำสั่งว่าไม่สมควรรับไว้ก็ให้ส่งคืนทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที หรือหากไม่สามารถคืนได้ ให้ส่งมอบเป็นสิทธิของหน่วยงานโดยเร็ว

* เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งต่าง ๆ จะต้องรายงานการรับทรัพย์สินต่อใคร?

ผู้มีหน้าที่รายงานการรับทรัพย์สิน

๑. เจ้าพนักงานของรัฐ
๒. หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หรือเทียบเท่า/กรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
๓. ผู้บริหาร/รองผู้บริหาร/ผู้ช่วยผู้บริหาร/สมาชิกสภาท้องถิ่น
๔. ประธานและกรรมการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ/ผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอน
๕. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร/สมาชิกวุฒิสภา

ผู้มีอำนาจพิจารณา

๑. หัวหน้าส่วนราชการ/ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
๒. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๓. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
๔. คณะกรรมการ ป.ป.ช.
๕. ประธานสภาผู้แทนราษฎร/ประธานวุฒิสภา

แจ้งรายละเอียด
ข้อเท็จจริง
ตามแบบฟอร์ม
ที่กำหนด
ภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับ
ทรัพย์สินต่อ...

ความแตกต่างระหว่าง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กับ การรับสินบน

ความผิดในเรื่องของการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น เมื่อมีการรับทรัพย์สินที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ก็就会有ความผิดทันที โดยที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นจะใช้หรือไม่ใช้อำนาจหน้าที่ก็ตาม แต่หากเป็นการรับเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ ก็จะเป็นความผิดในเรื่องของการรับสินบนได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด...

ตัวอย่าง

นาย ก. เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจในตำแหน่งโดยชอบว่าจ้างนาย ข. เป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ และมีการทำสัญญาไปเรียบร้อยแล้ว นาย ข. ตีใจที่ได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น จึงนำเงินจำนวนหนึ่งไปมอบให้แก่ นาย ก. โดยนาย ก. ได้รับเงินจำนวนนั้นไว้

กรณีนี้นาย ก. ไม่มีความผิดฐานรับสินบน เพราะนาย ก. ไม่ได้เรียกรับทรัพย์สินจาก นาย ข. และไม่ได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นาย ข. แต่นาย ก. จะมีความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

การรับสินบน

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน...

๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษ...

ตัวอย่าง

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาที่จะว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ แต่ก่อนทำสัญญา นาย ก. ได้รับเงินจำนวนหนึ่งจาก นาย ข. จึงได้เชิญนาย ข. มาทำสัญญาให้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น

กรณีนี้นาย ก. จะมีความผิดฐานรับสินบน เพราะนาย ก. รับทรัพย์สินสำหรับตนเองโดยมิชอบ และได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ นาย ข. เข้าเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างโดยเห็นแก่ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับมาจากนาย ข. และยังมีผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดด้วย

หากเจ้าพนักงานของรัฐ

ฝ่าฝืนจะต้องรับโทษ ดังนี้

การรับทรัพย์สิน/ประโยชน์อื่นใด

กฎหมายที่บังคับใช้

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘

ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย

- เจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่ง
- ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐยังไม่ถึง ๒ ปี

ลักษณะของการกระทำความผิด

- รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

โทษ

- จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การรับสินบน

- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ (ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ)

- เจ้าพนักงาน/สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ/สมาชิกสภาจังหวัด/สมาชิกสภาเทศบาล

๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
- เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

- จำคุกตั้งแต่ ๕ - ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต

มาตรา ๑๒๘

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งใดบ้าง

เจ้าพนักงาน
ของรัฐทุกคน

ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น
เจ้าพนักงานของรัฐ
ยังไม่ถึง ๒ ปี

ห้าม เจ้าพนักงานของรัฐทำอะไร

ห้ามรับ

ทรัพย์สิน + ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา
ของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้

สำนักงาน ป.ป.ช.

หากมีข้อสงสัย ติดต่อสอบถามได้ที่

สำนักการติดตามและผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.

โทร. ๐๒ - ๕๒๘๔๘๐๐ หรือ สายด่วน ป.ป.ช. ๑๒๐๕

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้กับในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๕ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้นอกจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๖ เจ้าพนักงานของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งเจ้าพนักงานของรัฐได้รับมาโดยมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้วินิจฉัยว่า มีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ส่วนผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอนให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นเป็นสมาชิก แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

การรายงานตามข้อนี้ ให้รายงานตามแบบแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของ
เจ้าพนักงานของรัฐตามประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึง
สองปีด้วย

ข้อ ๙ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้รักษาการ
ตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓
พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ
ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

แบบรายงานทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่.....

เรียน (หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กร
/ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน/คณะกรรมการ ป.ป.ช./ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา)

ข้าพเจ้า.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ขอรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ
เป็นเงินได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับเมื่อวันที่.....เวลา.....

ได้รับเนื่องจากกรณี.....

สถานที่รับ.....

ชื่อ - นามสกุล ของผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

ที่อยู่.....

มีความเกี่ยวข้องเป็น.....

รายละเอียดและมูลค่าโดยประมาณของทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
และแนบรูปถ่ายทรัพย์สินหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับประโยชน์อื่นใดมาพร้อมนี้ด้วย

เหตุผล หรือความจำเป็นที่จะต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)

/อนุญาต...

- ☐ **อนุญาต** เนื่องจากมีเหตุผล และความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล โดยสมควรรับไว้เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิส่วนบุคคล
- ☐ **ไม่อนุญาต** โดยให้ส่งคืนแก่ผู้ให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

คำเตือน เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ